

Warszawa, 8 maja 2024 r.
KL/259/69/NK/2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

przekazuję szczegółowe uwagi Konfederacji Lewiatan do projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (druk nr 342).

Pragniemy zwrócić uwagę na kilka kwestii, które w naszej ocenie wymagają uwzględnienia w procedowanym projekcie ustawy:

1. utrzymanie 14-dniowego terminu na przesłanie przez pracodawcę powiadomienia o powierzeniu pracy obywatelowi Ukrainy. Projekt w aktualnym brzmieniu przewiduje skrócenie terminu do 7 dni (załączona poprawka do art. 1 pkt 12 mieniającego art. 22 ust. 1 pkt 2 ustawy);
2. umożliwienie ustalenia wysokości minimalnego wynagrodzenia w kwocie proporcjonalnej do liczby godzin pracy przypadającej do przepracowania przez pracownika w danym miesiącu, biorąc za podstawę wysokość minimalnego wynagrodzenia (załączona poprawka do art. 1 pkt 12 mieniającego art. 22 ust. 1 pkt 5 ustawy);
3. rezygnacja z wydłużenia zawieszenia terminów w urzędach wojewódzkich, o którym mowa w art. 100d nowelizowanej ustawy (załączona poprawka do art. 1 pkt 3);
4. doprecyzowanie warunku posiadania nieprzerwanego statusu UKR przynajmniej przez 365 dni w stosunku do obywateli Ukrainy, którzy bezpodstawnie utracili status UKR i chcą otrzymać zezwolenie na pobyt w uproszonym trybie oraz wprowadzenie wyjątku do przypadków w których zezwolenie na pobyt czasowy obywatela Ukrainy zostaje cofnięte z uwagi na opuszczenie terytorium Polski na okres co najmniej 6 miesięcy, jeśli wyjazd poza Polskę związany jest ze skierowaniem do wykonywania pracy lub usług poza granicami RP przez podmioty prowadzące działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (załączona uwaga do art. 1 pkt 31).

5. wydłużenie uprawnień personelu medycznego z Ukrainy do wykonywania zawodów medycznych w warunkach polskich oraz dostosowania się do wymogów stałego wykonywania zawodu w Polsce (załączona poprawka do art. 1 pkt 44 i art. 1 pkt 46).

Z poważaniem

Maciej Witucki
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Zał. Poprawki Konfederacji Lewiatan do projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (druk nr 342).

Poprawki Konfederacji Lewiatan do projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (druk nr 342)

1. Art. 1 pkt 12 (Art. 22 ust. 1 pkt 2):

Aktualne brzmienie przepisu:

Art. 22. 1. Obywatel Ukrainy jest uprawniony do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki (...)

2) podmiot powierzający wykonywanie pracy powiadomi w terminie 7 dni od dnia podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy powiatowy urząd pracy właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu o powierzeniu wykonywania pracy temu obywatelowi.

Propozycja zmiany:

Proponuje się nadanie przepisu art. 22 ust. 1 pkt 2 następującego brzmienia:

2) podmiot powierzający wykonywanie pracy powiadomi w terminie ~~7 dni~~ **14 dni** od dnia podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy powiatowy urząd pracy właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu o powierzeniu wykonywania pracy temu obywatelowi(...)

Uzasadnienie: Skrócenie terminu na złożenie powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy nie doprowadzi do ograniczenia nadużyć, lecz będzie stanowiło utrudnienie dla uczciwych podmiotów dopełniających wszystkich formalności związanych z legalnym zatrudnieniem. Termin 7-dniowy może okazać się niewystarczający w przypadku dużych podmiotów, w których udział obywateli Ukrainy w ogólnej licznie zatrudnionych stanowi ponad 50%. Rozproszona struktura firmy, przepływ informacji oraz obieg dokumentów, może sprawić, że termin 7 dni będzie trudny do zachowania. Niewątpliwie należy ograniczać nadużycia związane z nielegalnym zatrudnieniem cudzoziemców, natomiast istnieje obawa, że nieuczciwe podmioty, które dotychczas zatrudniały pracowników nielegalnie nie zgłaszając ich do ubezpieczeń społecznych i nie informując urzędu pracy po upływie 14 dni od powierzenia pracy cudzoziemcowi, nie będą przestrzegać przepisów nawet po wprowadzeniu zmian. Natomiast może to negatywnie wpłynąć na pracodawców, którzy sumiennie dopełniają wszystkich obowiązków związanych z legalnym zatrudnieniem, ponieważ będą oni mieli mniej czasu na spełnienie niezbędnych formalności.

2. Art. 1 pkt 12 (Art. 22 ust. 1 pkt 5):

Aktualne brzmienie przepisu:

Art. 22. 1. Obywatel Ukrainy jest uprawniony do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki (...)

5) wysokość wynagrodzenia wskazana w powiadomieniu nie jest niższa niż wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę lub stawka określona w powiadomieniu nie będzie niższa niż kwota określona według minimalnej stawki godzinowej, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207 oraz z 2023 r. poz. 1667).

Propozycja zmiany:

Proponuje się nadanie przepisu art. 22 ust. 1 pkt 5 następującego brzmienia:

„wysokość wynagrodzenia wskazana w powiadomieniu nie jest niższa niż wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego odpowiednio do wymiaru czasu pracy wskazanego w powiadomieniu lub stawka określona w powiadomieniu nie będzie niższa niż kwota określona według minimalnej stawki godzinowej, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207 oraz z 2023 r. poz. 1667).”

Uzasadnienie: W stosunku do obywateli Ukrainy mają zastosowanie powszechnie obowiązujące przepisy prawa pracy, w tym przepisy ustawy o minimalnym wynagrodzeniu. Proponowane brzmienie przepisu będzie oznaczało, iż bez względu na wymiar czasu pracy obywateli Ukrainy zatrudnionego na podstawie umowy o pracę zawsze będzie miała zastosowanie kwota minimalnego wynagrodzenia przysługująca za pracę w pełnym wymiarze czasu pracy. Przepis nie uwzględnia też przypadków ustalenia wynagrodzenia za pracę w stawce godzinowej, co jest zgodne z przepisami Kodeksu pracy.

3. Art. 1 pkt 3:

Aktualne brzmienie przepisu:

3) użyte w art. 2 w ust. 2 w zdaniu pierwszym, w art. 4 w ust. 20a w zdaniu pierwszym, w art. 12a w ust. 1, w art. 42 w ust. 3a w zdaniu pierwszym, w ust. 5a, w ust. 6 w zdaniu pierwszym, w ust. 7 w zdaniu pierwszym, w ust. 8 w części wspólnej, w ust. 11 w części wspólnej i w ust. 12a, w art. 42a w ust. 1, w art. 42b oraz w art. 100d w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „do dnia 30 czerwca 2024 r.” zastępuje się wyrazami „do dnia 30 września 2025 r.”;

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Propozycja zmiany:

Proponuje się nadanie przepisu art. 1 pkt 3 następującego brzmienia:

3) użyte w art. 2 w ust. 2 w zdaniu pierwszym, w art. 4 w ust. 20a w zdaniu pierwszym, w art. 12a w ust. 1, w art. 42 w ust. 3a w zdaniu pierwszym, w ust. 5a, w ust. 6 w zdaniu pierwszym, w ust. 7 w zdaniu pierwszym, w ust. 8 w części wspólnej, w ust. 11 w części wspólnej i w ust. 12a, w art. 42a w ust. 1, w art. 42b oraz w art. 100d w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „do dnia 30 czerwca 2024 r.” zastępuje się wyrazami „do dnia 30 września 2025 r.”;

Uzasadnienie: Zawieszenie terminów w urzędach wojewódzkich jest poważnym utrudnieniem. Art. 100d ustawy odnosi się do biegu terminów w sprawach dotyczących udzielenia, zmiany i cofnięcia zezwoleń na pobyt w Polsce. Istotnym problemem jest fakt, że zawieszenie postępowań dotyczy nie tylko cudzoziemców objętych ustawą, ale również cudzoziemców, którzy nie korzystają z uprawnień przewidzianych w ustawie – np. obywateli Indii. Taka interpretacja przepisów jest niezgodna z większością orzeczeń wydawanych w sprawach o przewlekłość postępowań cudzoziemskich (np. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 25 maja 2023 r. III SAB/Łd 22/23). Stosowanie art. 100d przez urzędy w stosunku do wszystkich cudzoziemców prowadzi nie tylko do przedłużających się postępowań, ale również do braku przejrzystości i niespójności w rozpatrywaniu spraw (np. sprawy wszczęte lipcu 2023 przy osobistym złożeniu wniosku są nadal w zawieszeniu, brak decyzji, a sprawy wszczęte w listopadzie 2023 zostały zakończone w styczniu 2024 wydaniem decyzji). Dlatego postulujemy o nieprzedłużenie terminu, w którym bieg terminu w postępowaniach prowadzonych przez wojewodę nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu.

4. Art. 1 pkt 31:

Aktualne brzmienie przepisu:

31) po art. 42b dodaje się art. 42c–42v w brzmieniu: (...)

Art. 42c. Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, wydaje się, na jego wniosek, kartę pobytu, o której mowa w art. 226 pkt 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki (...):

3) posiadał nieprzerwany status UKR przynajmniej przez 365 dni.

Art. 42s. 1. Zezwolenie na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 42q ust. 1, cofa się obywatelowi Ukrainy, gdy: (...)

3) opuścił on terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres co najmniej 6 miesięcy.

Propozycja zmiany:

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Należy uwzględnić przypadki, w których status UKR został utracony, mimo to, że nie wystąpiły żadne przesłanki do pozbawienia obywatela Ukrainy tego statusu, uwzględnione w art. 11 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy. Często zdarzają się sytuacje, w których mimo wyjazdu z Polski na okres poniżej 30 dni status UKR zostaje utracony, a obywatel Ukrainy dowiaduje się o tym w momencie braku możliwości skorzystania ze świadczeń przewidzianych w ustawie. Postulujemy uwzględnienie w ustawie takich przypadków i umożliwienie takim osobom zalegalizowanie swojego pobytu w Polsce, gdyż zostały one pozbawione tego statusu bezpodstawnie.

Ponadto, proponuje się dodanie w projektowanym art. 42s ust. 1 pkt 4 o następującej treści:

„Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do osób skierowanych do wykonywania pracy lub usług poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej przez podmioty prowadzące działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”

Uzasadnienie: Zmiana ma na celu zapewnienie obywatelom Ukrainy analogicznych uprawnień jak obecnie zapewnia im art. 11 ust. 3 ustawy. Obecnie wyjazd z Polski związany z delegowaniem przez polskiego pracodawcę nie pozbawia statusu UKR. Ze względu na zaangażowanie polskich firm w projekty wykonywane na rzecz zagranicznych klientów, do których delegowany są pracownicy w Polsce, zasadne jest utrzymanie podobnego wyjątku dla osób które uzyskują zezwolenie na pobyt czasowy w związku z posiadaniem statusu UKR.

Ponadto należy zwrócić uwagę na fakt, że w przypadku cofnięcia zezwolenia na pobyt ze względu na tę przesłankę, pracodawca, który wciąż może zatrudniać takiego pracownika (np. w przypadku dłuższej nieobecności związanej z chorobą lub posiadaniem dziecka) nie będzie miał świadomości, że pracownik już nie ma podstawy do legalnego pobytu. Proponuje się dodanie przepisu umożliwiającego przesłanie przez wojewodę informacji o cofnięciu karty pobytu również do pracodawcy.

5. Art. 1 pkt 44:

Aktualne brzmienie przepisu:

44) w art. 61 w ust. 2 wyrazy „17–22” zastępuje się wyrazami „17–24”;

Propozycja zmiany:

w art. 61:

- 1) w ust. 1 wyrazy „przez okres 28 miesięcy” zastępuje się wyrazami „do 30 września 2025 r.”,
- 2) w ust. 2 wyrazy „17–22” zastępuje się wyrazami „17–24”;

Uzasadnienie:

Należy podkreślić, że w oparciu o przepisy art. 61 i 64 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167, 232) w ciągu dwóch lat w Polsce podjęto pracę ok. 4 tys. lekarzy i lekarzy dentyistów z Ukrainy, którzy służą polskim obywatelom, w szczególności w tak deficytowych obszarach, jak szpitalne oddziały ratunkowe, nocna i świąteczna opieka medyczna, choroby wewnętrzne, pediatria, chirurgia ogólna, anestezjologia i intensywne terapia czy medycyna rodzinna. Podejmują oni zatrudnienie w szpitalach powiatowych, a także w rejonach Polski charakteryzujących się najniższym dostępem do świadczeń zdrowotnych wskutek braku personelu medycznego, jak np. Podkarpacie, wschodnia Lubelszczyzna czy też woj. lubuskie.

Taki termin pozwoliłby zakończyć trwające wciąż procesy rekrutacji i przystosowania personelu medycznego z Ukrainy do wykonywania zawodów medycznych w warunkach polskich oraz dostosowania się do wymogów stałego wykonywania zawodu w Polsce. Dla uchodźców stanowiłoby mógłby wydatną pomoc w podjęciu zatrudnienia i uniezależnieniu się od pomocy materialnej Państwa, zwłaszcza w kontekście eskalacji działań wojennych na terenie zachodniej Ukrainy, co może przyczynić się do kolejnego zwiększenia liczby uchodźców, w tym personelu medycznego, poszukującego schronienia w Polsce.

6. At. 1 pkt 46:

Aktualne brzmienie przepisu:

46) w art. 64 w ust. 2 wyrazy „22–27” zastępuje się wyrazami „22–28”;

Propozycja zmiany:

w art. 64:

- 1) w ust. 1 wyrazy „przez okres 28 miesięcy” zastępuje się wyrazami „do 30 września 2025 r.”,
- 2) w ust. 2 wyrazy „22–27” zastępuje się wyrazami „22–28”

Uzasadnienie:

Należy podkreślić, że w oparciu o przepisy art. 61 i 64 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167, 232) w ciągu dwóch lat w Polsce podjęło pracę ok. 4 tys. lekarzy i lekarzy dentyistów z Ukrainy, którzy służą polskim obywatelom, w szczególności w tak deficytowych obszarach, jak szpitalne oddziały ratunkowe, nocna i świąteczna opieka medyczna, choroby wewnętrzne, pediatria, chirurgia ogólna, anestezjologia i intensywne terapie czy medycyna rodzinna. Podejmują oni zatrudnienie w szpitalach powiatowych, a także w rejonach Polski charakteryzujących się najniższym dostępem do świadczeń zdrowotnych wskutek braku personelu medycznego, jak np. Podkarpacie, wschodnia Lubelszczyzna czy też woj. lubuskie. Taki termin pozwoliłby zakończyć trwające wciąż procesy rekrutacji i przystosowania personelu medycznego z Ukrainy do wykonywania zawodów medycznych w warunkach polskich oraz dostosowania się do wymogów stałego wykonywania zawodu w Polsce. Dla uchodźców stanowić mógłby wydatną pomoc w podjęciu zatrudnienia i uniezależnieniu się od pomocy materialnej Państwa, zwłaszcza w kontekście eskalacji działań wojennych na terenie zachodniej Ukrainy, co może przyczynić się do kolejnego zwiększenia liczby uchodźców, w tym personelu medycznego, poszukującego schronienia w Polsce.

KL/259/69/NK/2024